

Основна обработка на почвата и ѓубрење на лозјата во род

Две неразделни агротехнички мерки, односно работни операции кои треба да се извршат после бербата на грозјето се основната обработка и ѓубрењето на лозјата. Истите можат да продолжат да се извршуваат и во текот на зимата но, при поволни временски услови.

Со основната обработка почвата се ора на планираната длабочина и истата во таква состојба е способна да прими поголема количина на вода од зимските врнежи, која подоцна ќе послужи како резерва за следната вегетација.

Истовремено со обработката се уништуваат плевелите, а многу штетници изложени на ниската температура угинуваат.

Основното ѓубрење и претходи на основната обработка и истото се извршува со комплексни минерални NPK ѓубрива кои содржат малку азот, повеќе фосфор, а најмногу калиум, односно чии сооднос од наведените елементи е 1 : 2 : 3.

Покрај редовното ѓубрење со минерални ѓубрива, лозјата повремено треба да се ѓубрат и со органски ѓубрива. Од органските ѓубрива најчеста примена наоѓа арското ѓубре. Употребата на органските ѓубрива ја подобрува структурата на почвата.

Количината на ѓубре за редовно ѓубрење на лозјата се определува врз основа на три критериуми: агрохемиска анализа на почвата, хемиска анализа на лисјето и врз основа на планираниот принос.

Од палетата на комплексни ѓубрива кои се на располагање, а се користат за оваа намена, најчесто се употребуваат следните формулации NPK 7:14:21, или 7:20:30, или 5:20:30, или 8:24:16, или 10:30:20 и др. Односот на чистите хранива во овие ѓубрива одговара на потребите на виновата лоза.

Со употреба на 500 до 700 кг. на хектар од овие ѓубрива, во почвата се внесуваат 30 до 50 кг. чист азот (N), 70 до 140 кг. фосфор (P₂O₅) и 110 до 250 кг. калиум (K₂O). Наведените количини фосфор и калиум ги обезбедуваат целокупните годишни потреби на лозјата од овие елементи, а внесените 30 до 50 кг. чист азот, ја обезбедуваат исхраната на лозата во есенскиот и зимскиот период.

Употребата на поголема количина азот од есен не е пожелна, од две причини: Прво затоа што азотот може да ја продолжи вегетацијата и да придонесе лозата да стане поосетлива на мрзнење и второ затоа што доаѓа до губење на азотот преку негово испирање во подолните почвени слоеви. Заради тоа, лозјата од есен треба да се ѓубрат со целата кличина фосфор и калиум и со мала количина азот.

Што се однесува до ѓубрењето на лозјата со фосфор и калиум, работите стојат поинаку. Имено иако лозата во текот на есента и зимата не користи голема количина фосфор и калиум, истите во наведениот период не се испираат, туку цврсто се врзуваат за почвата. Што значи, фосфорот и калиумот потребно е да се внесат што поблиску до кореновиот систем, односно што подлабоко во почвата. Во потврда на наведеното се истражувањата кои покажале дека фосфорот и калиумот многу бавно мигрираат во подолните почвени слоеви и тоа годишно 1 до 2 см. Исто така, познато е дека виновата лоза има најразвиена коренова маса во почвениот слој помеѓу 25 и 60 см. Од овие причини, повеќето лозари основното ѓубрење го извршуваат на длабочина од 40 см. и тоа со помош на депозитори, сместени позади плуговите - подривачи.

Органското, поточно арското ѓубре задолжително треба да биде прегорено и истото во лозјата се внесува на секои 3 до 4 години во количина од 40 до 50 тони на ха. Во годината кога лозјата се ѓубрат со арско ѓубре, количината на минералните ѓубрива се намалува за една третина.

Искористеноста на арското ѓубре во првата година изнесува 50%, во втората 25%, во третата 15% и во четвртата 10%.

Просечно арското ѓубре во еден тон содржи 12 до 15 кг. чисти хранива, од тоа 4,5 - 5 кг. азот, 2,5 - 3 кг. фосфор и 5,5 - 7 кг. калиум.

Советник

Стеван Стојковски